

Heid Cat zondag 13b (vr/antw 34)

1 geknecht 2 gekocht 3 verlost

Gemeente,

We zijn bezig met de namen van de Zoon van God. De drie bekendste en meest voorkomende. De Naam Jezus, Zaligmaker hebben we gehad. Toen de Naam Christus, Gezalfde, in drie keer. En nu dan de Naam die er vaak direct achter wordt genoemd: Heere. Zo klinkt dat vaak: Jezus Christus, onze Heere. Wat heeft die naam te zeggen over Hem? Wat betekent die naam voor ons?

We hebben het dan niet over de Naam HEERE met 5 hoofdletters. Die is afgeleid van "Ik ben Die Ik ben". Maar hier is het de Naam Heere met 1 hoofdletter. En die komt van het woord voor 'eigenaar'. En in heel de oudheid gold dat iemand eigenaar kon zijn niet alleen van huizen, van landerijen, van bedrijven, maar ook van mensen. Van slaven. Je had heren en slaven. Een heer, die huizen, landerijen en bedrijven bezat, had ook slaven. Die kon hij gekocht hebben, maar hij kon ze ook hebben vanaf hun geboorte. Als vader slaaf was, dan was zijn zoon ook slaaf.

Zo'n eigenaar, heer, van slaven had enerzijds de taak om voor zijn slaven te zorgen. Kost en inwoning te geven. De slaven woonden op de landerijen, verbleven in huis en werden voorzien van levensonderhoud. Daar stond tegenover dat de slaaf had te gehoorzamen aan zijn heer. En alle werk moest doen die zijn heer hem opdroeg. Daar zat ook weinig anders op want de heer had geld, had macht, had zeggenschap, dus als slaaf had je ook weinig keus. Ja, je zou kunnen vluchten, maar als je dan weer opgepakt werd.....

Een heer en slaven. Er kwamen grote verschillen voor. Er waren heren die gruwelijk misbruik maakten van hun positie. Die hun slaven onmenselijk hard lieten werken. En die slecht voor hun slaven zorgden. Zo min mogelijk levensonderhoud gaven, zo min mogelijk kosten wilden maken, en als er ziekte bij een slaaf was maar geen kosten maakten. Laat hem maar sterven, een ander slaaf kopen is goedkoper dan deze slaaf uitgebreid laten behandelen. En als een slaaf te oud werd om te werken, werd hij aan de kant van de weg gelegd, desnoods voor de roofdieren. Wrede, meedogenloze, harteloze heren. Denk aan de farao in Egypte die Israel als slavenvolk gebruikte om zijn steden te bouwen. Met mannen met de zweep erachter. Gruwelijk. Een zegen dat zulke situaties in onze samenleving uitgebannen zijn, horen te zijn in elk geval.

Naar niet elke heer was zo. Er waren ook goede heren, menslievende heren. En dat mocht van elke christen-heer ook verwachten natuurlijk. Heren

die goed voor hun slaven zorgden. Natuurlijk hun slaven moeten ook voor hen werken, maar op een redelijke manier. En ze kregen goede kost en inwoning. Zulke heren die behandelden hun slaven eigenlijk als kinderen. Ook in geval van ziekte spaarden ze kosten noch moeite voor hun slaaf. En zij kochten soms ook slaven op. Als zij zagen dat een slaaf een slechte heer had die hem uitbuitte, dan kocht die goede heer zo'n slaaf om hem van zijn onmenselijke bestaan te redden en een goed bestaan te geven. En als de slaaf te oud werd om te werken mocht hij toch blijven en kreeg hij verzorging tot zijn dood. Het kon dan ook voorkomen in Israel, dat als iemands slaventijd erop zat, hij er zelf voor koos om slaaf te blijven bij zijn heer. Hij kon dan een priem, een naald door zijn oor laten steken en door de deurstijl om daarmee aan te geven: ik wil verbonden blijven aan dit huis. Ik wil in dienst blijven van deze heer. Ik heb het goed bij hem.

Nu, als de gelovigen van Jezus Christus belijden: Hij is onze Heere, onze Eigenaar, dan bedoelen ze te zeggen: en er is geen betere! Deze Heere is een Eigenaar Die zo goed zorgt! Die zorgt naar lichaam en ziel. Zodat het mij aan niets ontbreekt. Hij leeft om mij te beschermen en te zegenen. Hij bidt voor mij. En Hij vraagt alleen maar volstrekt redelijke en rechtvaardige en goede dingen van mij. En als ik oud geworden ben en ik ga sterven dan neemt Hij mij op in het Vaderhuis. Hij behandelt mij als kind.

En we vragen maar direct aan elkaar: kent u Hem zo? Ken jij Hem zo? Als zo'n goede, rechtvaardige Heere. Die het zo goed is om te dienen? Die zo goed zorgt en aan niets doet ontbreken? Kent u Hem zo?

Dat is een wonder! Een wonder van genade van deze Heere. Wonder dat Hij ons zoals de catechismus zegt, in navolging van I Petrus 1:18 en 19 en I Corinthe 6:20, dat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of zilver, maar met Zijn dierbaar bloed heeft gekocht.

1 geknecht

Hoe zit dat? Nu wij zijn zondaren. Wat houdt dat in? Nou, kun je denken, dat je wel eens zonde doet. Je zondigt eens een keer of heel wat keren. Of je denkt als je wat dieper beschouwt. We zijn zondaren, want we doen en denken zondige dingen. Allerlei zondige gedachten en verlangens komen in ons op, we hebben blijkbaar een zondige natuur. Nou, zou ik bijna zeggen, was dat maar waar. Was dat alles maar. Dat is vreselijk oppervlakkig en onbijbels bekeken. Dat wij zondaren zijn betekent dat wij slaven van de zonde zijn. De zonde is onze heer die ons in bezit heeft. Door de zondeval in Adam hebben wij God afgezworen als onze heer, en hebben wij de zonde gekozen als heer. Wij zijn slaven van de zonde. En wij vinden het nog heerlijk ook. Zo erg is het. Dus met een beetje meer zus of zo leven verandert er niks.

Met eens een keertje de zonde weerstaan en niet toegeven verandert er ook niks. We blijven slaaf van de zonde. En de zonde, je mag ook zeggen, de duivel, is een wrede heer. Zo wreed, dat hij ogenschijnlijk niet eens slecht voor ons zorgt. Hij lijkt best mooie dingen ons te geven en te gunnen. Al zijn er ook zonden die geleidelijk aan je lichaam en je geest beschadigen. Die je inpalmen en steeds verder in hun greep nemen. En je steeds meer aantasten zodat je lichaam niet meer gezond is en je geest nog veel minder. Maar vooral is de zonde wreed omdat ook als het lijkt dat het allemaal nog best meevalt hij je uiteindelijk, als je sterft, meesleurt naar de plaats der duivelen. Lucht als je verloren gaat. De duivel wil je daar hebben waar hij ook is. Zo wreed en gemeen is hij. En het allerergste is: wij gehoorzamen de zonde graag. Het voelt fijn, het geeft plezier, de zonde smaakt heerlijk. Zonde is als een dodelijke vergifdrank, maar met een heerlijke smaak, je blijft ervan drinken.

Dat houdt het in: wij zijn zondaren. We zijn van de zonde. De zonde is onze heer, eigenaar van nature. Wreed, meedogenloos, satanisch in de letterlijke zin van het woord.

2 gekocht

Maar Jezus Christus is een goede Heere. Hij ziet zondaren zo graag gelukkig. Hij gunt zondaren zo van harte het echte geluk en een eeuwig zalig leven. Hij is een Heere, zo goed, dat Hij medelijden kent met zondaren. Bewogen is over zondaren. Zo bewogen dat Hij zondaren wil overnemen. En dat houdt in: overkopen. Want Hij mag niet zomaar zondaren weghalen van de zonde. Dat zou stelen zijn. Je mag niet zomaar eigendommen van een ander weghalen, al is het met goede bedoelingen. Eigendommen van een ander kun je alleen maar legaal overkopen. Zondaren, die van de zonde zijn, die moeten gekocht worden.

En de wet heeft de prijs bepaald. De wet die overtreden is door ons die heeft bepaald: dan moet er voldaan worden. Dan moet aan mij voldaan worden. Dan moet ik voldoening krijgen. Dan moet er volkomen gehoorzaamheid gegeven worden. Dan moet de vloek van mij gedragen worden. Dan moet ik ontvangen: de gedragen vloek en de volkomen gehoorzaamheid. Dat kost je leven, je bloed, je sterven, je nederdaling ter hel.

Ik zou er vanaf zien. Als iets zo duur is. Als iets zoveel kost. Als iemand zoveel kost, als een zwerver onderdak bieden zoveel kost. Dan zou ik zeggen: ik zie ervan af. Laat maar, ik hoef het niet te hebben. Als het nou 100 euro was, vooruit, 1000 euro, 100.000 euro. Als ik het had zou ik het misschien nog doen. Maar als het mijn leven kost. Als het mijn bloed kost tot in de Godverlatenheid. Geen denken aan.

Maar voor Jezus Christus was de prijs niet te hoog. Om zondaren over te nemen heeft Hij Zijn leven over, Zijn bloed. Zijn bloed als offer. Als uitgeperst onder de vloek der wet. Als gestort op Golgotha's heuvel op het altaar van Gods toorn. Hij vindt de prijs niet te hoog. Hij betaalt hem.

En goed zien, dat doet Hij niet omdat mij nodig heeft. Er is in Zijn rijk heel veel werk te doen, maar dat kan Hij ook door engelen laten doen. Of Hij kan het rechtsstreeks door Zijn Geest doen of met en vingerknip. Nee, Hij koopt geen zondaren omdat Hij echt mensen nodig heeft omdat er anders werk blijft liggen. Nee, Hij koopt omdat Hij hen liefheeft. Omdat Hij hen gelukkig wil maken en zalig wil zien.

Van Wie kun je beter zijn dan van Hem? Staat u ook te roepen: Jezus, ontferm U mijner? Sta je ook te smeken: Jezus, ontferm U over mij? Ik ben zo ongelukkig. Ik ben van de zonde. En wat ik er ook aan doe verandert daar helemaal niks aan. Die paar keertjes dat ik dan eens niet echt zondig, dat helpt helemaal niets. Ik ben en blijf van de zonde. Wat zou ik gelukkig zijn als ik van U was! Wat zou ik beter af zijn als ik Uw slaaf was!

Herkent u dat? Hij schiet pijlen af om je te raken: zie toch dat je van de zonde bent. Ingepalmd. Aan het eind afgedankt en eeuwig meegesleurd en weggegooid in de hel. Hij schiet pijlen af: zie toch dat Ik het ben, de Heere vol van goedheid. De Heere, Wie te dienen zo heerlijk is.

Zo maakt Hij je ten eigendom. En ik mag het weten: U hebt mij gekocht. Gekocht met de hoogste prijs. Met uw dierbaar bloed op Golgotha. Mij gekocht omdat U ontferming over mij had. Omdat U mij zalig wilde maken. Omdat U mij niet over had voor mijn zelfgekozen verderf. Gekocht, niet omdat U mij nodig had, maar omdat U mij liefhad. Jezus Christus, mijn Heere.

En nu ik gekocht ben ben ik Zijn eigendom. Dat betekent dat ik ten hoogste veilig ben. Hij, Die mij zo liefgehad heeft, Die mij met Zijn bloed gekocht heeft, Hij zal mij beschermen. Ja, zo duur gekocht. Dat kun je je voorstellen: dan ben je er zuinig op. Als je iets hebt gekocht, stel je voor een mooie armband, voor 100 euro, voor 1000 euro dan ben je er zuinig op. Voor 10.000 euro die laat je niet slingeren en die laat je ook niet stelen. Beveiliging. Je zou zelfs kunnen denken, heel teer, dat je die armband kwijt was, in de sloot gevallen en je kind heeft hem eruit gehaald, maar die is toen zelf verdronken in de sloot. Zo kom je kom je aan die armband. Die doe je nooit meer weg. Nog voor miljoen euro.

Jezus, Die mij heeft gekocht met Zijn dierbaar bloed. Met Zijn leven. God de Vader wil mij nooit meer kwijt. Jezus Zelf zal mij beveiligen, want Hij

heeft mij zo duur gekocht. Hij zal niet toelaten dat de duivel mij kan terughalen. Hij beveiligt met Zijn engelen, door Zijn Geest. Hij heeft mij zo duur gekocht, Hij zal niet toelaten dat ik wegloop en mezelf prijsgeef aan een ander. Hij beveiligt en beschermt.

Soms heel wonderlijk. Door vervolgingen heen. Dan laat Hij mij lijden, pijn lijden. Dan laat Hij mij verdrukken en het zwaar hebben. Dan laat Hij Zijn slaven vervolgen en martelen. Maar Hij beschermt, Hij bewaart. Hij laat niet uit Zijn hand rukken. Ook niet door zulk lijden heen. Hij bewaart wonderlijk, maar zeker.

Kent u Hem als Heere? Bent u, ben jij van Hem geworden? Ja of nee. Als dat nou niet zo is.....je bent nog van de zonde. Eigendom van de zonde, de duivel. Levend in de zonde, doende de wil des vleses en der gedachten. En je bent van die heer, die je straks met groot leedvermaak eeuwig weg laat zinken.

Zeg nou zelf: Van wie kun je beter zijn? Wie is een betere heer voor je: de zonde of Jezus? Wanneer ben je beter af? Als je van de zonde blijft of van Jezus wordt? Ga maar langs de kant van de weg zitten waar Jezus langs komt. En Hij komt langs in Zijn Woord, in de prediking. Nu. Ga maar zitten en roep: Jezus, ontferm U mijner! Jezus, neem mij over. En je zou die eerste zijn als Hij je niet zou horen.....

Maar laat Hem niet voorbijgaan. Laat Hem niet voorbijlopen, weer een preek lang en weer een preek waar Hij lang je loopt, maar je laat Hem gaan. Je laat Hem gaan en je blijft van de zonde.....

3 verlost

Er wordt nog iets gezegd wat Jezus de Heere doet: Hij heeft ons gekocht met Zijn dierbaar bloed. En verlost uit alle heerschappij van de duivel. Hoe moet je dat zien? Uit alle heerschappij van de duivel verlost?

Dat krijgt inhoud als we denken aan die verandering van eigenaar. Denk even aan die slaven van vroeger. Een slaaf was eigenaar van een heer. Een slechte, wrede heer. Maar hij is overgekocht. En van een andere heer geworden, die daar de prijs voor heeft betaald. En dan komt die vroeger heer weer het erf op lopen en komt naar die slaaf toe en zegt: ga jij nog eens even voor mij hout hakken, ga jij nog eens even voor mij de schuur schoonvegen. Wat zegt die slaaf dan? Hoe kom je erbij. Je hebt niks meer over mij te zeggen. Ik ben niet meer van jou, ik luister niet meer naar jou. Je hebt geen enkel recht om nog iets van mij te willen of mij iets te willen laten doen.

Het is alsof jij een huis hebt gekocht en ingericht. En op een dag komt de vorige eigenaar, van wie je het gekocht hebt en die zegt: ik wil dat je dat schilderij daar hangt, en ik wil dat je tafel daar wegzet. Wat zeg jij: maak even dat je wekomt, je hebt daar niks meer over te zeggen.

Als jij nou van eigenaar veranderd bent. Niet meer van de zonde bent, maar van God geworden bent, aan God gegeven bent door Jezus Christus. En dan komt die vroegere eigenaar binnenlopen, de zonde. En die zegt tegen jou: ga eens dit voor me doen, en ga dat in je leven eens veranderen, en haal dat eens weg en doe dat eens erin. En dat doet hij altijd dmv verzoeking. Verzoeking is de list die de zonde gebuikt om weer binnen te komen bij je. Verzoeking om je tijd te verspillen, om te kijken naar werken van het vlees, om je te laten gaan en niet moeilijk te doen, verzoeking om zaterdagavond van God weg te lopen. Wat moet dan je houding zijn, wat is dan enige houding die past als de zonde wat van je wil? Zonde, hoe haal je het in je hoofd. Maak dat je wekomt. Ik ben van al jouw heerschappij verlost. Zorg even gauw dat je je mond houdt. Vroeger, ja toen luisterde ik naar je. Maar nu, nu een andere, beter Eigenaar heb, is het toch ongehoord als ik nog naar jou luister. Zonde, ga weg! Moeten we ons niet schamen voor onze toegeeflijkheid? Onze laksheid?

En dat spreekt nog sterker als je denkt aan het volgende: een kind dat gegijzeld is. En door de gijzelnemers als slaaf werd gebruikt. Dwangarbeid moest doen en mishandeld werd. Maar de oudste broer heeft het losgeld betaald. En nu is dat kind vrij. Niet meer van de gijzelnemers, maar van zijn ouders. En stel je dan voor dat die gijzelnemer dat kind tegenkomt op straat en vraagt: wil je weer meegaan? Je werk was nog niet af, weet je wel? En dat dat kind zou zeggen, ja, dat is goed, neem mij maar mee. Dwaas. Ondankbaar.

Ja, als je je had laten gijzelen door de zonde. Slavenarbeid waar de eeuwige dood op volgen zou. Maar Jezus heeft het losgeld betaald. Zijn bloed, Zijn leven. En Hij heeft mij teruggekocht en gegeven aan Zijn Vader, aan Zijn God. En dan komt de zonde, die vroeger eigenaar, gijzelnemer eraan, die komt me tegen en die vraagt: wil je nog wat voor me doen, wil je met me meegaan? Als je dan 'ja' zegt of doet. Terug naar je gijzelnemer, terug naar je vroegere eigenaar, die de eeuwige dood met je voorheeft.....

Als ik als gelovige de zonde toegeef, als ik naar een zonde luister. Welke? Dat doet er niet toe, elke zonde is zonde. Wat is dat ondankbaar! Ondankbaar tegenover de Heere Jezus. Eigenlijk is dat zeggen: U had me niet hoeven verlossen hoor. U hebt wel Uw bloed ervoor gegeven, maar ik ga graag weer even terug. Wat ondankbaar. Zo duur gekocht en dan zo laconiek weer even toegeven. Wat is dat ondankbaar tegenover de Heere Jezus.

En wat is dat dwaas ten opzichte van jezelf. Je moet toch compleet niet goed zijn om weer naar gijzelnemer te luisteren en mee te gaan. Om in plaats van het in Jezus geschonken leven weer te gaan voor de eeuwige dood door de zonde. Is dat dwaas of niet?

Hebt u ook zo'n gruwelijke afkeer van zondigen gekregen? En zo'n verdriet dat je er soms zo makkelijk mee omgaat en zo weinig beseft van die ondankbaarheid en dwaasheid. En die ook nog wat wil vergoelijken. O, voelde ik maar hoe ondankbaar zonde is tav Jezus en hoe dwaas zonde is tav mezelf. Herkent u dat? Alleen dood geloof herkent dit niet. Alleen dood geloof herkent dit niet.

Dus: God dienen is niet: ik ga wat meer doen aan de kerk dan voor die tijd, want ja, dat mag onderhand wel. Ik ga wat anders leven dan in mijn jonge jaren, want ja, je wilde haren gaan wat af. Ik ga wat beter oppassen, want ja, je moet toch een keer verantwoording afleggen. Dat is niet: God dienen. Dat is geen nieuw leven. Bij nieuw leven gaat erom: waarom doe je dat allemaal, hoe doe je dat allemaal, en waarom doe je andere dingen niet meer?

God dienen is dit: Hem dienen omdat je verlost bent. Omdat ik Zijn eigendom ben geworden. Door Hem gekocht. Door Hem van alle heerschappij des duivels verlost. En daarom ben ik zo dankbaar. Geen betere Heere om te dienen dan Hij. Wat een vreugde om Hem te gehoorzamen. Wat een vreugde om naar Zijn stem te horen. Gehoorzaamheid is mijn liefste wens. Gehoorzaamheid aan deze mijn Heere. Wat Hij ook vraagt. Hij kan nooit meer vragen dan dat Hij Zelf gegeven heeft. Hij kan nooit mij meer laten geven, dan dat Hij voor mij gegeven heeft.

En als ik dan Hem gediend heb als mijn Heere. Mijn geloofsleven lang, zo onder de maat, had ik het maar beter gedaan en sterker, maar als ik Hem dan gediend heb zoals een slaaf zijn heer, dan geeft Hij mij het beste van het beste. Alsof ik Zijn kind ben. Hij laat me delen in de erfenis. Mede erfgenaam van Christus. Hij schenkt mij het kinderdeel van de heerlijkheid. Zo'n goede Heere.

Iemand haalde eens een oud versje aan, bijna in elk gebed. Dat luidde: Heere Jezus, U te kennen maakt zo zalig, U te dienen maakt zo blij. U te kennen maakt zo zalig, U te dienen maakt zo blij.

Amen